

Odlišné stanovisko sudcu Roberta Šorla
k nálezu č. k. PL. ÚS 8/2021-143 z 1. decembra 2021

I.

1. Ústavný súd nevyhovel návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení čl. I zákona č. 286/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon o ochrane verejného zdravia“), s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o výnimočnom stave“). Správne malo byť rozhodnuté tak, že sa návrhu vyhovie a vysloví sa nesúlad namietaných ustanovení zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 46 ods. 2 ústavy.

II.

2. Návrh generálneho prokurátora nastoľuje otázku demokratického a právneho štátu a základných práv a slobôd v súčasnom pandemickom stave. Diskusia na túto tému je prítomná vo verejnom priestore a nadobúda rôzne prejavy, no mnohé z nich sa prejavujú v zjednodušeníach, symboloch a v nevhodnom personifikovaní problémov. Čo všetko si musel v posledných dvoch rokoch vypočúť hlavný hygienik, čo všetko bude o sebe počúť generálny prokurátor v súvislosti s nevyhovením jeho návrhu. Takáto diskusia však náš právny poriadok v diskusii o podobe demokratického a právneho štátu ďalej neposúva a nebolo by dobré ju celkom prenechať priestoru, ktorý demokratické a právne riešenia odmieta z podstaty veci. Tak by tomu bolo, ak by žiaden návrh v súvislosti s pandemickými opatreniami nebol podaný.

3. Nielen Slovenská republika, ale i vyspelejšie právne kultúry na pandémiu reagovali nielen legislatívnymi opatreniami, rozhodnutiami súdov (nielen ústavných); viac či menej odbornými článkami, bežným spoločenským diskurzom, ale aj samostatnými monografiami. Z úvodu jednej z nich mi nedá parafrázovať. Náchylnosť moderných spoločností na krízy je normálny jav. Tak je aj normálne, že moderná spoločnosť je závislá na vedeckom poznaní a na tom, že primát pri zvládnutí kríz je na výkonnej, no súdnou mocou efektívne kontrolovanej moci. Kríza, hoc aj pandemická, nie je mimoprávna výnimka (exceptionalita), ale právom regulovateľná každodennosť (normalita). Aj pre pandémiu platí, že štát do základných práv môže zasahovať len primerane podmienkam. Jednou z podmienok je už takmer dva roky trvajúca a stále sa vo svojich podobách meniacia sa pandémia. Ústavné právo musí odrážať podmienky normality krízy a musí sa vyhýbať rôznym nesystémovým riešeniam.

4. Cieľom pandemických opatrení je nedovoliť exponenciálny nárast nakazených, chorých, hospitalizovaných a predovšetkým mŕtvych. No cieľom musí byť aj snaha o normalitu, ktorá nepochybne je na úkor bežnej, nepandemickej úrovne našich základných práv. Úlohou práva v pandémie nie je len prikazovať a zakazovať. Jeho úloha spočíva aj v posilnení presvedčenia, že slobodná spoločnosť na rozdiel od iných spoločností krízu zvláda možno aj pri rovnakých obmedzujúcich povinnostiach demokratickým a právnym spôsobom.

III.

5. Základom regulácie pandemického správania sa už na jar 2020 stali opatrenia úradu verejného zdravotníctva vydávané podľa rozsiahleho zákona o ochrane verejného zdravia v jeho znení do konca roka 2019. V tomto zákone bolo možné výraz pandémie nájsť len na jednom mieste [podľa § 2 písm. q) zákona pandémie je rozsiahla epidémia s neurčitým časovým ohraničením a prakticky bez ohraničenia v mieste, ktorá postihuje veľké množstvo ľudí na rozsiahlom území]. Pandémia sa však v texte zákona ďalej nevyskytovala. Spojenie epidémia či epidemiologický bolo až na takmer 50 miestach. Okrem toho sa v texte zákona na desiatkach miest spomína opatrenie, no nikde niet odkaz na vyhlášku. Zákon bol zrejme pripravený na epidémiu, no nie na pandémiu. Veď ktorý z jeho tvorcov pandémiu zažil. Nástrojmi riadenia pandémie sa stali normy vhodné pre epidémiu s bližšie nedefinovanými opatreniami podľa § 12 a § 48 ods. 4 zákona. Vzťah k správemu poriadku zákon upravoval tak, že orgány verejného zdravotníctva v konaní o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach v zásade postupujú podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.

6. Už prvá vlna pandémie viedla k dovedy nepredstaviteľným formám obmedzenia základných práv. Ústavný súd sa stal prvými dverami, na ktoré v právnej ceste zaklopali predovšetkým karanténou postihnutí, zo zahraničia sa vracajúci občania a uzavretím postihnuté prevádzky obchodu a služieb. Základom odmietnutí ich ústavných sťažností bola odpoveď ústavného súdu, ktorá vychádzala z právneho posúdenia ustanovení Správneho súdneho poriadku. Bola sformulovaná odpoveď, podľa ktorej opatrenie úradu verejného zdravotníctva je správnym aktom vydaným orgánom verejnej správy pri plnení jeho úloh, ktorý má charakter hybridného správneho aktu, ktorý možno preskúmať správnym súdom v rámci konania o správnej žalobe.

7. Ústavný súd vo vedomí použitia právneho poriadku relatívne neznáameho pojmu bližšie rozviedol, že hybridný správny akt, teda individuálny právny akt s prvkami normatívneho právneho aktu, nemusí byť všeobecne legálne definovaný ako procesná kategória. Osobitne formulácia zákonných oprávnení na vydávanie opatrení podľa zákona o ochrane verejného zdravia zakladá svojím obsahom záver o vydávaní opatrenia ako hybridného správneho aktu. Ide teda o akt vydaný na základe zákona, nie ako jeho vykonávací predpis, pritom však adresovaný neurčitému počtu osôb. Dominantný individuálny prvok je určený konkrétnosťou predmetu regulácie, ktorá sa netýka akejkolvek pandemickej situácie, ale konkrétnej pandémie, na ktorú opatrenie reaguje. Ústavný súd rozviedol, že aj napriek normatívnemu prvku opatrenie s povahou hybridného správneho aktu nie je výlučne právnou normou, a teda nemôže byť ani všeobecne záväzným právnym predpisom. Preto i zákon o ochrane verejného zdravia neobsahuje osobitné splnomocňovacie ustanovenie na jeho vydanie, ktoré je nevyhnutné pri podzákonných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Ústavný súd

uzavrel, že opatrenie úradu verejného zdravotníctva zodpovedá kategórii opatrenia podľa § 3 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku.

8. Bolo množstvo výčitiek proti tomuto záveru ústavného súdu. Nešlo však o objav niečoho správnym právom celkom nepoznaného. Podobnými správnymi aktmi boli prvé prejavy pandémie regulované aj v iných právnych kultúrach, ktorým sa ústavný súd priblížil a predovšetkým vytvoril priestor pre realizáciu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Každý, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Z právomoci súdu, ako inak ako správneho, nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. O čo iné v pandemických opatreniach ide. Hybridný správny akt nie je ničím iným ako opatrením všeobecnej povahy tak, ako ho pozná viacero okolitých a blízkych právnych kultúr (Nemecko, Česká republika).

9. Štát prijíma rôzne právne regulácie, ktoré pre ich adresátov predstavujú záväzné právne následky. To platí pre rozhodnutia konkrétnych prípadov, ako aj pre právne normy. Rozlíšenie medzi správnym aktom ako prototypom rozhodnutia konkrétneho prípadu a právnou normou vyplýva z dvoch znakov: skutkového stavu, ktorý môže byť konkrétny alebo abstraktný, a z adresátov právnej regulácie, ktorí môžu byť jednotliví alebo všeobecní. Konkrétny skutkový stav s následkom individualizovanej úpravy je typickým znakom správnych rozhodnutí. Abstraktný skutkový stav so všeobecnou úpravou je typickým znakom právnej normy. Konkrétny skutkový stav s následkom všeobecného vymedzenia adresátov je typickým znakom opatrenia všeobecnej povahy. A nielen jeho, ale aj ústavným súdom definovaného hybridného správneho aktu. Inak povedané, konkrétna pandemická situácia, konkrétny skutkový stav sa stal základom opatrení adresovaných či už určitým alebo určiteľným adresátom. Preto z čisto argumentačného či teoretického hľadiska a jasného odlišovania medzi právnymi normami a správnymi aktmi ani opatrenia úradu verejného zdravotníctva ničím iným ako správnym aktom, opatrením všeobecnej povahy, hybridným správnym aktom nemohli byť. Predovšetkým však celkom určite museli byť rozhodnutím podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

10. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach nielenže teoreticky správne opatrenia úradu verejného zdravotníctva zadefinoval, no predovšetkým každému určil dovedy nejasnú právnu cestu správneho súdnictva ako nástroja na ochranu jeho základných práv. Aká iná cesta by bola v tomto prípade vhodná, keď opatrenia vychádzali z konkrétneho skutkového stavu a smerovali k rôznym určitým či určiteľným adresátom. Ved' konkrétny skutkový stav vyžaduje konkrétnu, často aj skutkovú, no celkom určite nie abstraktnú kontrolu v systéme súladu hierarchicky usporiadaných právnych noriem. Predovšetkým však ústavný súd dospel k záveru, že pandémiu možno regulovať administratívnymi nástrojmi – opatreniami úradu verejného zdravotníctva, preskúmateľnými v správnom súdnictve.

11. Napriek tomu, že kategorizácia opatrení úradu verejného zdravotníctva rozhodnutiami ústavného súdu z leta 2020 nepochybne zabezpečila právnu istotu vo forme, ktorou možno nariaďovať pandemické opatrenia, a v spôsobe ich súdnej kontroly, už skoro na jeseň toho istého roka legislatívny text konštatuje, že v záujme právnej istoty sa navrhuje upraviť formu, v akej sa opatrenia úradu verejného zdravotníctva nariaďujú, ak nesmerujú proti jednotlivcovi

určenej osobe, keďže zákon žiadnu konkrétnu formu ich nariadenia neupravuje. Následne sa konštatuje, že úrad verejného zdravotníctva označuje svoje akty ako opatrenia, no nejde o opatrenia podľa § 3 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku.

12. Táto dôvodová správa návrhom generálneho prokurátora namietaných ustanovení zákona o ochrane verejného zdravia či už vedome alebo v neznalosti nespomenula právnu istotu, ktorá bola zabezpečená predchádzajúcimi rozhodnutiami ústavného súdu a rozhodla sa túto nesprávne prezumovanú právnu neistotu vyriešiť inak. Dospela k záveru, že ak orgány verejného zdravotníctva rozhodujú o nariadení opatrení inak než voči jednotlivo určenej osobe, ich akty sa nijako nelíšia od všeobecne záväzných právnych predpisov, keďže sa týkajú určitého územia alebo druhovo určených osôb, a preto z pohľadu ústavného ide o všeobecne záväzné právne predpisy podľa čl. 123 ústavy, podľa ktorého sú všetky orgány štátnej správy oprávnené vydávať na vykonanie zákona všeobecne záväzné právne predpisy, ak sú na to splnomocnené zákonom. Uvedené východisko návrhom generálneho prokurátora namietaných ustanovení zákona o ochrane verejného zdravia je však teoreticky nesprávne. Tento aspekt si treba osobitne uvedomiť v tej súvislosti, že ústava či už pojem všeobecne záväzného právneho predpisu v zmysle čl. 123 ústavy alebo pojem rozhodnutia orgánu verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 2 ústavy bližšie nedefinuje. Oba pojmy je nevyhnutné vykladať nie podľa ich obsahu vyvedeného z faktu zákonodarnej činnosti, ale s ohľadom na ich význam v systéme ústavných noriem.

13. Pandemické opatrenia zákon o ochrane verejného zdravia nevykonávajú, ale ukladajú povinnosti v závislosti od konkrétneho stavu pandemickej situácie a často v závislosti od osobitnej situácie tej či onej osoby. Základom ich vydania nie je abstraktná norma, ktorú treba vykonať viac podrobnou abstraktnou úpravou. Základom pandemických opatrení bude a vždy zostane konkrétna, stále sa meniacia pandemická situácia, ktorá vyžaduje rôznu mieru zásahu do základných práv a slobôd. Preto pandemickým opatreniam z povahy predmetu ich regulácie chýba atribút všeobecnosti. Ich základným prvkom nie je abstraktný normatívny stav, ale konkrétnosť pandemickej situácie, ktorého nevyhnutným následkom je to, že majú pretrvať len dovtedy, pokiaľ sa nezmení pandemická situácia, nie dovtedy, pokiaľ sa ich z akékoľvek abstraktného dôvodu rozhodne zmeniť normotvorca. Časová obmedzenosť opatrenia je nevyhnutným následkom jeho povahy. Žiadne z doterajších opatrení úradu verejného zdravotníctva nemalo a ani nemohlo mať ambíciu všeobecnosti, vždy šlo o opatrenie, ktoré bolo či už správnu – primeranou alebo nesprávnu – neprimeranou (prehnanou alebo nedostatočnou) reakciou na konkrétny pandemický stav. Z pohľadu ústavy však takýto konkrétny, časovo obmedzený, a preto nie všeobecný zásah vyžaduje celkom inú kontrolu ako rozhodnutie ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, vyžaduje konkrétny a tomu prispôsobený súdny prieskum, ktorého základom je čl. 46 ods. 2 ústavy.

14. Preto sa na rozdiel od nálezu ústavného súdu nemožno stotožniť s tým, že namietané ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia sú v súlade s čl. 46 ods. 2 ústavy. V tejto časti sa nález ústavného súdu zameril len na argumentáciu generálneho prokurátora, ktorý vychádzal z toho, že úrad verejného zdravotníctva nemožno považovať za ústredný orgán štátnej správy v zmysle čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy a ani za miestny orgán štátnej správy podľa čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy. Možno sa stotožniť s tým, že úrad verejného zdravotníctva je ústredným orgánom štátnej správy či už z pohľadu čl. 123 alebo čl. 125

ods. 1 ústavy. Nedá sa však súhlasiť s tým, že zákon je ústavou neobmedzený v rozhodnutí o tom, či to alebo oné opatrenie úradu verejného zdravotníctva kategorizuje buď ako všeobecne záväzný právny predpis podľa čl. 123 a čl. 125 ods. 1 ústavy alebo ako rozhodnutie orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Rovnako táto kategorizácia nie je otázkou vhodnosti, ale otázkou ústavnej súladnosti. To platí osobitne v našom ústavnom systéme, ktorý neumožňuje podanie ústavnej sťažnosti priamo proti právnemu predpisu, keďže v tých systémoch, v ktorých pandémiu regulujú obdobnými vyhláškami, je podanie ústavnej sťažnosti proti právnemu predpisu možné (Rakúsko).

15. Rozhodnutie národnej rady vo forme zákona zaradiť opatrenia úradu verejného zdravotníctva medzi právne predpisy bolo nielenže rozhodnutím v rozpore s predchádzajúcou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu na úkor základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, ale aj rozhodnutím, ktoré občanom zobralo presvedčenie v to, že otázka riadenia pandémie môže byť otázkou administratívnej správnosti, ktorá je preskúmateľná v rozsahu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. I nedostatok právnej cesty je prvkom, ktorý prispieva k nechote splniť uloženú povinnosť a k odhodlaniu vyjadriť svoju nespokojnosť inak, pre právny štát menej vhodným spôsobom. Tak tomu je osobitne v prípade uloženia takej povinnosti, ktorej obsah zásadným spôsobom ovplyvňuje výkon niektorého zo základných práv. Vytvorenie zákonnej výluky efektívneho súdneho prieskumu opatrení úradu verejného zdravotníctva je prvkom, ktorý občanovi zobral nádej na to, že zásahy do jeho základných práv budú súdnou mocou, hoc aj dodatočne preskúmané. Na okraj možno uviesť, že sa nemožno zbaviť dojmu, že namietané ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia v rozpore s predchádzajúcou predstavou ústavného súdu bolo len ďalšou retorziou legislatívy v presvedčení, že jej úlohou je kontradiktórne reagovať na rozhodnutia ústavného súdu. Pohnútkou legislatívy by však mala byť vždy snaha o zlepšenie ochrany základných práv.

IV.

16. K tomu treba uviesť, že nastavenie spoločensky uspokojivého, s ústavou súladného, no predovšetkým úspešného riadenia pandémie však nemôže byť vyriešené zverením ukladania rôznych povinností a obmedzení do právomocí jedného z mnohých ústredných orgánov štátnej správy. Ide o otázku nastavenia demokratického, nie nevyhnutne administratívneho procesu, ktorý upevní presvedčenie o správnosti a nevyhnutnosti zvolených riešení. Nastavenie riadenia pandémie je otázkou nastavenia demokratického procesu v období osobitnej, generáciami nepoznanej krízy. V takomto čase nemožno očakávať, že spoločnosť bude demokraticky riadiť ústredný orgán štátnej správy zvláštneho postavenia. Každodennosť dlhotrvajúcej pandémie ukazuje, že pandémiu súčasného rozsahu môže demokraticky zvládnuť len orgán ústavný, ktorý využije celkom iné prostriedky ako podzákonné všeobecné záväzné právne predpisy, ktoré z podstaty veci ani všeobecnými predpismi nie sú. Skoro dva roky trvajúcu pandémiu s nejasnou víziou jej skončenia môže demokraticky zvládnuť len vláda ako vrcholný orgán výkonnej moci za nevyhnutnej účasti národnej rady.

17. Paradoxom súčasného stavu je to, že pandémia je už aj fakticky úradom verejného zdravotníctva riadená len naoko, a to opatreniami formálne odetými do šiat všeobecne záväzného právneho predpisu. Žiadne z týchto opatrení neplatí viac ako pár týždňov a prakticky nasleduje politické rozhodnutia vlády reagujúce na stále sa meniacu nielen

pandemickú, ale aj spoločenskú a politickú situáciu. Nové poznatky o víruse, jeho mutáciách, vakcínach a ich meniacich sa účinkoch naskoľujú nielen nové otázky spôsobu ochrany verejného zdravia, ale s ohľadom na ekonomické, etické a spoločenské presahy aj otázky ochrany základných práv. Otázky celospoločenského významu na témy odlišného prístupu k očkovaným a k neočkovaným, osobitného obmedzenia základných práv neočkovaných, povinného očkovania a jeho vynucovania, hoc i inak ako zákonom predpokladanou pokutou 331 eur, prerástli pred a na začiatku pandémie vytvorenú predstavu o tom, že pandémia bude zvládnutá administratívne či už správnymi aktmi alebo vyhláškami úradu verejného zdravotníctva.

18. Pandémia je už dlhšiu dobu v stave, keď demokraticky a právne nemôže byť riadená takmer výhradne zákazmi a obmedzeniami úradu verejného zdravotníctva v jeho vyhláškach, ktoré punc domnej všeobecnosti a normativity nadobudli nielen v snahe nepridať na základnom práve podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, ale aj v nevedení si toho, že absencia ich všeobecnosti nemôže viesť k ich efektívneho prieskumu, tak ako ho predpokladá čl. 125 ústavy v spojení s § 87 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd zastaví konanie o súlade právnych predpisov, ak preskúmaný právny predpis stratí platnosť pred vyhlásením nálezu. Dynamike a efektívnosti riadenia pandémie opatreniami úradu verejného zdravotníctva nasledovalo odstránenie možnosti ich prieskumu efektívnymi prostriedkami správneho súdnictva, a to ich nesprávnou kategorizáciou ako všeobecne záväzného právneho predpisu – aktu, ktorý právo tvorí, a nie ako správneho aktu, ktorý právo, v tomto prípade zákon o ochrane verejného zdravia, aplikuje. Opatrenie úradu verejného zdravotníctva je obdobne ako rozhodnutie vlády o vyhlásení núdzového stavu a naň nadväzujúcich rozhodnutí osobitným aktom aplikácie práva, ktorý bol nesprávne z roviny aplikácie zákonného práva a jeho súdneho prieskumu v tomto prostredí presunutý do roviny ústavnej, no bez zodpovedajúcej možnosti efektívneho ústavnoprávneho prieskumu tak, ako to v prípade núdzovej normotvorby predpokladá v nadväznosti na čl. 129 ods. 6 ústavy § 189 až § 197 zákona o ústavnom súde. To, prirodzene, v systéme, kde niet ústavnej sťažnosti proti právnemu predpisu, vedie nielen k ďalšej občianskej frustrácii, ale aj k politickému napätiu z neriešenia základných koncepčných východísk riadenia pandémie v ústavnoprávnej rovine.

19. Súčasný obsah opatrení úradu verejného zdravotníctva, ktorý opakovane pristupuje k výrazným a možno aj k obsahom správnym a nevyhnutným obmedzeniam základných práv, však už viac ako presvedčenie v administratívnu, vedecky overiteľnú správnosť vyžaduje skôr ako ad hoc akoby vyhlášku, demokraticky, hoci aj ad hoc prijaté riešenia v podobe zákona. Opatrenia úradu verejného zdravotníctva ako nástroja riadenia pretrvávajúcej pandémie v demokratickom a právnom štáte sa aj napriek povýšeniu do formy všeobecne záväzného právneho predpisu vyčerpali. Nielen preto, že sa tvoria v závese za vládnymi, bližšie súdne nepreskúmateľnými rozhodnutiami, ale i preto, že chtiac-nechtiac vstupujú do prostredia, ktoré by malo byť vyplnené zákonom národnej rady ako základným inštrumentom demokratickej a právnej politiky. Je tomu tak nevyhnutne pod vplyvom toho, že dva roky trvajúca pandémia už nie je len krátkou sezónnou epizódou, ale dlhotrvajúcim stavom núdze v zabezpečovaní života a zdravia občanov, ktorý vedie k hospodárskej, politickej a predovšetkým k spoločenskej kríze.

20. Súčasnú rozdelenie spoločnosti, ktoré sa na strane jednej prejavuje možno až v príliš optimistických záveroch o prekonaní pandémie vakcínou a na strane druhej v ťažko racionálne zdôvodniteľných bludoch vedúcich k nezmyselnému protestnému porušovaniu doteraz riadne uložených povinností, však už možno vyriešiť len v rovine zákona ako hlavného spôsobu vyrovnaní sa medzi nespochybniteľným záujmom na skončení alebo podstatnom zmiernení pandémie za súčasnej ochrany nie subjektívne vnímaného, ale objektívne demokratickou a právnou cestou definovaného základného práva. Nie protest pred pokladňou v nákupnom centre, nie vyhláškou úradu verejného zdravotníctva na základe zákona uložená povinnosť, ale predovšetkým zákonom v národnej rade, hoci aj ad hoc uložená a vynúiteľná povinnosť, je miestom, v ktorom sa primárne musia vyrovnáť súčasné spoločenské napätia. Inak Slovenská republika nebude demokratickým a právnym štátom tak, ako to aj pre pandémiu, vojnu či núdzový stav ustanovuje čl. 1 ods. 1 ústavy.

V Košiciach 1. decembra 2021

Robert Šorl
sudca